

**МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ**

- Управа за ветерину -

Број: 110-00-00106/2017-05/2

Датум: 02.03.2018. године

Омладинских бригада 1,

Београд,

**План спровођења послова по
Програму мера здравствене заштите животиња за 2018. годину**

Овим Планом ближе се прописује начин спровођења послова прописаних Правилником о утврђивању Програма мера здравствене заштите животиња за годину ("Сл.гласник РС", број: 11/2018), (у даљем тексту: Програм мера). Послове по Програму мера здравствене заштите животиња спроводе ветеринарске станице/амбуланте, ветеринарске службе за потребе сопственог сточарства и ветеринарски институти, и то:

1. опште мере здравствене заштите животиња:

- обележавање животиња, регистрација и евидентирање у Централној бази података;
- едукација власника, држаоца животиња и корисника ловишта;
- биосигурносне мере и добробит животиња;
- активни и пасивни епизоотиолошки надзор.

2. превентивне и контролне мере:

- дијагностичко испитивање говеда на туберкулозу, бруцелозу, ензоотску леукозу;
- дијагностичко испитивање оваца и коза на бруцелозу;
- вакцинација свиња против класичне куге;
- вакцинација живине против атипичне куге живине;
- вакцинација говеда против нодуларног дерматитиса;
- вакцинација говеда и оваца против болести плавог језика.

План реализације Програма мера:

На почетку године, овлашћене ветеринарске станице, односно ветеринарске службе и ветеринарски институти припремају оквирни **годишњи план** спровођења Програма мера, на бази приписаних мера, односно података о газдинствима и популацији живитоња подручју утврђене надлежности. Годишњи план је основ за благовремено планирање како набавке средстава и опреме за спровођење Програма мера, тако и за спровођење самих активности у току године којима ће се обезбедити свеобухватност у спровођењу мера, посебно имунопрофилактичких и дијагностичких.

Пре краја претходног месеца, за наредни месец, овлашћене ветеринарске станице, односно ветеринарске службе доносе **месечни план** спровођења Програма мера који се доставља надлежном ветеринарском инспектору и надлежном институту крајем претходног месеца.

Месечни планови су од посебног значаја за све службе које спроводе Програм мера (ПМ), како би обавиле послове из своје надлежности и то:

а) овлашћене ветеринарске станице, односно ветеринарске службе – стриктно спровођење месечног плана;

б) научни и специјалистички институти – планирање набавки, анализа планова, епизоотиолошки надзор и провера свеобухватности спровођења на свим газдинствима и комплетној популацији;

в) ветеринарска инспекција – планирање службених контрола, анализа спровођења ПМ.

Послови из Програма мера

А. Овлашћене ветеринарске станице/службе спроводе послове:

1. Туберкулинизацију свих говеда старијих од 6 недеља;

2. Вађење узорка крви:

Код говеда: Вађење узорка крви, стандардним вакутајнер комплетима код свих говеда старијих од 12 месеци, осим мужјака намењених за тов (узорак крви говеда старости од 12-24 месеца се обележава фломастером црвене боје и идентификационим бројем животиње); Вађење узорка крви, стандардним вакутајнер комплетима код свих приплодних говеда старијих од 24 месеца (узорак се обележава фломастером плаве боје и ИД бројем животиње);

Код оваца и коза: Вађење узорка крви, стандардним вакутајнер комплетима код свих **оваца и коза** старијих од **6 месеци**. Узорци пореклом од приплодних овнова и јарчева посебно се обележавају, ради испитивања на болести које су дефинисане Програмом мера.

3. Вакцинацију свих свиња против класичне куге свиња, и то:

- 1) прва вакцинација прасади врши се у старости од 45 до 60 дана, а ревакцинација се спроводи по упутству произвођача,
- 2) ревакцинација назимица и крмача најкасније 15 дана пре сваког припуста;
- 3) ревакцинације свих нерастова два пута годишње у размаку од шест месеци.

Ветеринарске станице/службе врше набавку вакцина против класичне куге свиња, према месечном плану вакцинације преко ветеринарских института. Министарство ће ветеринарским станицама /службама кроз цену вакцинације исплатити и средства за набавку вакцина.

4. Обележавање и регистрацију свих необележених животиња у складу са посебним прописом;

5. Попуњавање одговарајућих образаца потврда и уверења, уз попуњавање рубрике географске координате газдинства, а према следећем формату: XX,xxxxxx; YY,uuuuu (шест децимала). X координата мора бити у опсегу између 18,09 и 23,02. Y координата мора бити у опсегу између 41,86 и 46,19;

6. Уношење података у Централну базу података врши се благовремено, у најкраћем року од спроведених послова по Програму мера.

7. Вакцинација против нодуларног дерматитиса: Спровођење профилактичких мера (вакцинације) против нодуларног дерматитиса вршиће се у складу са посебно донетим плановима.

Вакцинација телади против нодуларног дерматитиса које потичу од вакцинисаних мајки врши се у континуитету у току целе године, по истицању матерналног имунитета у узрасту од 6 месеци. Вакцинација увежених а невакцинисаних животиња, извршиће се у току трајања карантина. Ревакцинација животиња вршиће се акцијски, према посебном плану.

8. Вакцинација против болести плавог језика: Спровођење вакцинације против болести плавог језика вршиће се у складу са посебно донетим плановима.

У периоду пре започињања вакцинације, с обзиром на повољну епизоотиолошку ситуацију у земљи и региону, промет телади може се извршити, а у складу са Поглављем V – Имунопрофилактичке мере, Одељак 6. Болест плавог језика Програма мера који гласи: „У случајевима повољне епизоотиолошке ситуације и ниске активности односно одсуства вектора, може се обављати промет телади и јагњади, као и промет животиња које се упућују на клање, без претходно спроведене вакцинације“.

Б: Научни/специјалистички ветеринарски институти спроводе:

1. Дијагностичка испитивања на бруцелозу узорака крви обележених фломастером **црвене боје** (крв говеда старости од 12-24 месеца, осим мужјака намењених за тов) и узорака крви оваца и коза старијих од 6 месеци;

2. Дијагностичка испитивања на бруцелозу и ензоотску леукозу узорака крви обележених фломастером **плаве боје** (крв приплодних говеда старијих од 24 месеца);

3. Дистрибуцију вакцине против класичне куге свиња, болести плавог језика, нодуларног дерматитиса, атипичне куге живине и беснила, као и дистрибуцију туберкулина. Такође, институти врше дистрибуцију свих осталих вакцина које се користе у реализацији превентивних имунопрофилактичких мера по Програму мера.

У циљу одређивања статуса газдинства на бруцелозу, туберкулозу и ензоотску леукозу говеда, надлежни научни и специјалистички ветеринарски институти припремају извештај о дијагностичким испитивањима говеда за свако газдинство понаособ, као и за сваку животињу понаособ, без обзира на резултате испитивања.

Ветеринарски научни односно специјалистички институти обављају дијагностичка испитивања за узорке који потичу из датог епизоотиолошког подручја, осим у случајевима када институт није акредитован за спровођење прописаних метода, када испитивање спроводи други институт који поседује акредитоване методе.

Ветеринарски институти, у циљу континуираног спровођења Програма мера, на свом лагеру морају имати **резервне количине** вакцина, дијагностикума и других средстава за своје подручје за период од најмање један месец, које ће се користити у случају дисконтинуитета у снабдевању од стране произвођача.

Ветеринарски институти дужни су да репрезентативан број од 300 узорака крвних серума говеда, оваца и коза по свакој општини, уз равномерну дистрибуираност узорака по насељеним местима, чувају у банци серума најмање једну годину.

Одређени број узорака коња биће прикупљен ради припреме документације за добијање статуса земље слободне од куге коња, према посебном упутству.

Евидентирање послова из Програма мера и припрема извештаја

Овлашћене ветеринарске станице/службе и надлежни научни, односно специјалистички ветеринарски институти воде евиденцију о пословима по Програму мера, а извештаје о спроведеним мерама достављају надлежном инспектору најкасније до 10. у текућем месецу за претходни месец.

Овлашћене ветеринарске станице/службе/амбуланте и научни и специјалистички ветеринарски институти попуњавају обрасце и припремају извештаје у складу са постојећим Упутством о поступку и начину попуњавања извештаја и фактура и њиховог достављања Управи за ветерину.

Ветеринарска инспекција и надлежни институт врше анализу спровођења Програма мера за све овлашћене ветеринарске станице, односно службе једанпут месечно за претходни месец узимајући у обзир месечни план, месечни извештај, укључујући и фактурни извештај које доставља овлашћена ветеринарска станица/служба, податке из Централне базе, податке о испорукама вакцина, туберкулина, вакутајнера, образаца и других средстава за спровођење Програма мера, епизоотиолошке податке, као и резултате службених контрола и друге податке.

Уколико је потребно, ветеринарска инспекција, од регионалне канцеларије или Министарства, може затражити допунске аналитичке извештаје из Централне базе као и користити податке из Републичког завода за статистику.

У случају утврђивања неправилности у реализацији послова по Програму мера за послове који се финансирају из буџета Републике Србије, ветеринарски инспектор без одлагања налаже мере за отклањање недостатака и о томе обавештава Министарство и надлежни институт.

О резултатима анализе спровођења Програма мера за све овлашћене ветеринарске станице/службе, шеф одсека ветеринарске инспекције и надлежни епизоотиолог, састављају збирни месечни извештај за сваки управни округ (према посебном обрасцу), институт доставља Министарству збирни месечни извештај најкасније до 15. у текућем месецу за претходни месец. У случајевима када се констатују неправилности, у извештају се наводи тачан опис неправилности констатован од стране ветеринарске инспекције, као и мере које су предузете.

О резултатима контроле, као и о наложеним мерама ветеринарска инспекција обавештава Министарство до 15. у месецу за претходни месец, односно одмах после утврђивања недостатака.

Припрема фактура:

1. Овлашћена ветеринарска станица/служба/амбуланта једном месечно, најкасније до 10. у месецу, уз пратеће извештаје за све послове понаособ, доставља надлежном институту и **фактуру** за извршене послове из претходног месеца **насловљену на надлежни институт**.

2. Научни и специјалистички ветеринарски институт припрема **2 фактуре** насловљене на Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за ветерину, Омладинских бригада бр.1, 11070 Нови Београд и то:

(1) фактуру за извршене послове дијагностичких испитивања и унос података у Централну базу које је обавио институт по Програму мера;

(2) фактуру за послове по Програму мера које су спровеле овлашћене ветеринарске станице/службе/амбуланте.

Фактурисање ће се вршити у складу са документом број: 110-00-00106/2017-05/1 од 01.02.2018. године којим је утврђен износ накнада за спровођење послова по Програму мера здравствене заштите животиња за 2018. годину.

В.Д. ДИРЕКТОРА

Емина Милакара

